

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2026/21620-S.26.29619
BAŞVURU NO : 2026/22876
KARAR TARİHİ : 19/10/2026

RET KARARI

BAŞVURAN : [REDACTED], TCKN: [REDACTED]

Adres: [REDACTED]
[REDACTED]

BAŞVURUYA KONU İDARE : ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞI
BAŞVURUNUN KONUSU : Başvuranın 2026-ALES/2 sınavında 15 dakika kuralı nedeniyle sınava alınmaması sonucu olduğu ileri sürülen mağduriyetin giderilmesi ve söz konusu uygulamanın yeniden değerlendirilmesi talebi hakkındadır.
BAŞVURU TARİHİ : 04/09/2026

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza yapılan başvuruda başvuran özetle; ÖSYM tarafından uygulanan 15 dakika kuralı nedeniyle sınav başlangıcından yaklaşık 14 dakika önce sınav yerine ulaşmasına rağmen sınava alınmadığını, söz konusu kuralın somut olayın koşulları ve ortaya çıkan ağır sonuçlar dikkate alınmaksızın katı biçimde uygulanmasının eğitim ve öğrenim hakkı ile hakkaniyet ve ölçülülük ilkelerine aykırı olduğunu, bu uygulamanın kendisi bakımından telafisi güç bir mağduriyete yol açtığını ileri sürerek başvurusunun öncelikli olarak incelenmesini, 15 dakika kuralının yeniden değerlendirilerek kaldırılmasını ve mümkün olması hâlinde yeniden sınava girme imkânı tanınmasını, bunun mümkün olmaması hâlinde ise benzer mağduriyetlerin önlenmesi amacıyla uygulamanın esnetilmesi veya sürenin yeniden düzenlenmesini talep etmektedir.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Ölçme, Seçme Ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının başvuru konusuna ilişkin 25.09.2026 tarih ve E-[REDACTED]-[REDACTED]-[REDACTED] sayılı yazısı ve eklerinde;

2.1. Başkanlığın, 6114 sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca kamu tüzel kişiliğine ile idari ve mali özerkliğe sahip olduğu, yükseköğretim kurumlarına yerleştirme işlemleri ile ulusal ve uluslararası her türlü sınavı yapma görev ve yetkisine haiz olduğu,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

2.2. 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 347’nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca Başkanlığın, sınav hizmetlerinin tüm aşamalarında ilgili kurumlarla işbirliği yaparak gerekli güvenlik tedbirlerini almak (d bendi) ve görev alanına giren konularda idari düzenlemeler ile kılavuzlar hazırlamak (i bendi) hususlarında yetkili kılındığı,

2.3. 6114 sayılı Kanun ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin ilgili maddelerinde “Kılavuz”un, sınav süreçlerine ilişkin uyulması gereken kurallardan oluşan ve adaylar ile ilgilileri bağlayıcı olan bilgi paketi olarak tanımlandığı, 6114 sayılı Kanun’un 7’nci maddesi uyarınca Başkanlığın internet sayfasındaki duyuruların adaylara tebliğ hükmünde olduğu,

2.4. Sınav güvenliğinin tesisi bağlamında 6114 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesi uyarınca, genel kolluk ve özel güvenlik görevlilerinin herhangi bir emir aranmaksızın adayların üstünü ve eşyasını elle veya teknik cihazlarla aramaya yetkili olduğu, kurallara aykırılık tespitinde adayın sınavının geçersiz sayılacağı hüküm altına alındığı,

2.5. 26.09.2012 tarihli Adayların ve Sınav Görevlilerinin Sınav Binalarına Giriş Koşullarına İlişkin Yönetmelik’in 8 ve 10’uncu maddeleri gereğince, üst araması yapılmadan hiç kimsenin içeri alınmayacağı, Kılavuzla belirlenen sürelerden sonra gelen adayların kesinlikle sınavlara alınmayacağı ve bu nedenle sınava alınmayan adayların hiçbir hak iddia edemeyeceklerinin düzenlendiği,

2.6. Başkanlığın internet sayfasında yayımlanan 2026 Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitimi Giriş Sınavı (ALES) Başvuru Kılavuzu’nun giriş ve ilgili (3.4) maddelerinde, adayların sınav binalarına saat 10.00’a kadar alınacağı, 10.00’dan sonra gelenlerin binaya alınmayacağı, kontrollerin zamanında yapılabilmesi için 1 saat önceden hazır bulunulması gerektiği hususlarının açıkça belirtilerek tebliğ edildiği, sınava başvuran adayların bu mevzuat düzenlemelerini kabul etmiş sayıldığı,

2.7. Adayların sınava girebilmeleri için yanlarında bulundurması zorunlu olan ve ancak sistem üzerinden “Okudum, Anladım” onayı verilerek dökümü alınabilen Sınava Giriş Belgesinde de son giriş saatinin 10.00 olduğu yönünde gerekli uyarı ve hatırlatmaların yapıldığı,

2.8. Milyonlarca adayın katıldığı sınavlarda, sınav güvenliğinin, gizliliğinin ve sağlıklı sınav ortamının tesisi amacıyla ilgili Yönetmeliğin 6’ncı ve 7’nci maddeleri uyarınca her türlü tedbirin alındığı; sabah oturumlarında 09.00-10.00 arası binalara alım yapıldığı ve 10.01 itibarıyla tüm binalarda kapıların kapatılarak içeri girişlere son verildiği,

2.9. ÖSYM Sınav Uygulama Yönergesinin 10’uncu maddesinde yer alan ve “15 dakika kuralı” olarak bilinen düzenlemenin; adayların üst araması dâhil zorunlu işlemlerinin zamanında bitirilmesi ve sınav öncesi hazırlıkların tamamlanması amaçlarına hizmet ettiği,

2.10. Geciken adaylar için söz konusu sürenin esnetilmesi veya kaldırılmasının; sınav başlama saatine kadar sarkacak bir düzensizliğe, güvenlik zafiyetine, salona zamanında gelen diğer adayların sesten ve hareketlilikten etkilenerek konsantrasyonlarının bozulmasına yol açacağı, bunun da tüm adayların eşit koşullar altında sınava girmesi ilkesini zedeleyeceği,

2.11. Nitekim 15 dakika kuralının iptali istemiyle açılan davada, Ankara 3. İdare Mahkemesinin 30.05.2022 tarihli (E: / K: / kararında; kuralın sınav düzenini ve güvenliğini sağlamak

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

amacıyla öngörüldüğü, adaylara Kılavuz, internet sitesi ve Sınav Giriş Belgeleri aracılığıyla defaatle elektronik tebliğ ve uyarı yapıldığı gerekçeleriyle davanın reddine karar verildiği ve bu kararın Danıştay 5. Dairesinin 13.09.2022 tarihli (E: / K: /) kararı ile onanarak kesinleştiği,

2.12. Somut olaya bakıldığında; 02.08.2026 tarihinde uygulanan 2026-ALES/2 sınavında başvuranın girdiği numaralı binaya ait kamera kayıtlarının incelenmesi neticesinde, bina ana giriş kapısının kurala uygun olarak saat 10.01’de kapatıldığı, bir adayın saat 10.04’te bina girişine gelerek içeri alınmadığı için geri döndüğünün tespit edildiği,

2.13. Bu itibarla, başvuranın mevzuat, kılavuz ve yönergelerle belirlenen ile defaatle duyurulan saat 10.00’dan sonra sınav binasına gelmesi sebebiyle sınava alınmaması işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı,

Açıklamalarına yer verilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74’üncü maddesinde; “(...) Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler...” ,

4. 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrası; “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” ,

5. 6114 Sayılı Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Hizmetleri Hakkında Kanun’un;

5.1. “Temel İlkeler ” başlıklı 7’nci maddesinde; “(1)Sınav, ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemleri, güvenilirlik, gizlilik, tarafsızlık, bilimsellik ilkeleri çerçevesinde ve adaylara fırsat eşitliği sağlayacak biçimde yapılır.

(...)

(5) Sınavlarla ilgili her türlü açıklama, başvuru ve sınav sonuçlarının adaylara duyurulması, Başkanlığın internet sayfasında yapılır. İnternet sayfasındaki duyurular adaylara tebliğ hükmündedir.” ,

5.2. “Sınav güvenliği” başlıklı 9’uncu maddesinde; “(...) (5)Sınav sırasında veya sınavdan sonra incelenen tutanaklar, kamera ses ve görüntüleri, telefon kayıtları, ihbarlar veya başka yollarla bu Kanun ve sınav kurallarının düzenlendiği yönetmelik veya kılavuz esaslarına aykırılık teşkil eden davranışlarının tespit edilmesi halinde adayın sınavı geçersiz sayılır, bu sınav veya yerleştirmeye kendisine sağlanan haklar geri alınır.

(...)”,

6. 4 Sayılı, Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum Ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum Ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin;

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

6.1. “Tanımlar” başlıklı 346’ncı maddesinde; “(...) e) Kılavuz: Ölçme, seçme ve yerleştirme işlemlerine ilişkin uyulması gereken kurallar, duyurular veya yol gösterici açıklamalardan oluşan ve adaylar ile diğer ilgilileri bağlayıcı olan basılı veya elektronik ortamdaki bilgi paketini,
(...)”,

6.2. “Kuruluş, görev ve yetkiler” başlıklı 347’nci maddesinde; “(...) (2) Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır: ...ç) Sınav ölçme, değerlendirme ve yerleştirme işlemlerine yönelik yıllık sınav takvimini belirlemek, kamuoyuna duyurmak ve 6114 sayılı Kanunda ve bu Bölümde belirlenen ilkelere göre yerine getirmek. d) Sınav hizmetlerinin yerine getirilmesinin tüm aşamalarında, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak gerekli güvenlik tedbirlerini almak. e) Hizmetin gereklerine uygun ölçme, seçme, değerlendirme ve yerleştirme yöntemlerini belirlemek. f) Sınav yapılacak merkezleri oluşturmak, sınav hizmetlerini yapacak kişileri belirlemek ve gerekli görevlendirmeleri yapmak.
(...)”,

7. 26.09.2012 tarihli ve 28423 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Adayların ve Sınav Görevlilerinin Sınav Binalarına Giriş Koşullarına İlişkin Yönetmelik’in;

7.1. “Bina giriş güvenliği” başlıklı 8’inci maddesinde; “(...) (5) Sınav binalarına Başkanlıkça belirlenen süreler içerisinde adaylar ve görevlilerden başka kimse giremez. Üst ve eşya araması yapılmadan hiç kimse içeri alınamaz. Yanlışlıkla içeri girmiş olanlar, üst ve eşya araması yapılarak sınav binasına girişler sonlandırılmadan önce güvenlik görevlileri nezaretinde dışarı çıkarılır.”,

7.2. “Adayların sınav binasına girişleri” başlıklı 10’uncu maddesinde; “(...) c) Adaylar sınav binalarına güvenlik görevlilerince elle ve/veya teknik cihazlarla aranılarak ve sınav görevlilerince Kimlik Belgesi ve Sınava Giriş Belgesi kontrol edilerek alınır.

(...)

e) Adaylar, sınava giriş belgesinde gösterilen; bina, salon, sınav tarihi ve saatinde sınavlara girmek zorundadır. ÖSYM tarafından Kılavuzla belirlenen saat ve sürelerden sonra gelen adaylar sınavlara alınmaz. Kılavuz ve benzeri düzenlemelerle belirlenen sürelerden sonra geldiği için sınava alınmayan adaylar, sınava alınmamaları nedeniyle hiçbir hak iddia edemezler.

(...)”,

Düzenlemeleri yer almaktadır.

IV. KAMU DENETÇİSİ ÖZCAN YILDIZ’IN KAMU BAŞDENETÇİSİNE ÖNERİSİ

8. Başvuranın iddiaları, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; hazırlanan “Ret Karar Önerisi” Kamu Başdenetçisi’ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka, Hakkaniyete ve İnsan Haklarına Uygunluk Yönünden Değerlendirme

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

9. Başvuruya konu uyuşmazlık adayların sınav binalarına alınmalarına ilişkin usul ve esasları belirleyen kuralların (kamuoyunda bilinen adıyla 15 dakika kuralının) somut olayda uygulanış biçiminin hukuka, mevzuata ve hakkaniyet ilkelerine uygun olup olmadığı hususuna ilişkindir.

10. Dosya kapsamında yer alan bilgi, belge ve ilgili idarenin cevabi yazılarının tetkikinden ÖSYM'nin, 6114 sayılı Kanun ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca ulusal ve uluslararası ölçekte sınavları organize etmek, sınav hizmetlerinin tüm aşamalarında güvenliği sağlamak, idari düzenlemeler yapmak ve kılavuzlar hazırlamakla görevli ve yetkili merci olduğu sabittir. 6114 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi ve 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 346'ncı maddesi uyarınca "Kılavuz", adaylar ve ilgililer için bağlayıcı olan kural ve duyuruları ihtiva etmektedir. Aynı Kanun'un 7'nci maddesi gereğince de Başkanlığın internet sayfasında yapılan duyuruların adaylara tebliğ hükmünde olduğu açıkça düzenlenmiştir.

11. Sınav güvenliğinin tesisi ve idaresi bağlamında, 6114 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesi ile Adayların ve Sınav Görevlilerinin Sınav Binalarına Giriş Koşullarına İlişkin Yönetmelik'in 8'nci ve 10'uncu maddeleri uyarınca adayların sınav binalarına güvenlik görevlilerince üst ve eşya araması yapılarak alınması zorunludur. Bahsi geçen Yönetmelik amir hükmü gereğince, ÖSYM tarafından Kılavuzla belirlenen saat ve sürelerden sonra gelen adayların sınavlara alınmayacağı ve bu adayların hiçbir hak iddia edemeyecekleri kurala bağlanmıştır.

12. Somut olayda, başvuranın girmek istediği 2026-ALES/2 sınavına ilişkin Başvuru Kılavuzu'nda ve başvuranın sınava girebilmek için bizzat edindiği "Sınava Giriş Belgesi"nde sınav günü saat 10.00'a kadar sınav binalarına alınma işlemlerinin tamamlanacağı, saat 10.00'dan sonra adayların sınav binalarına kesinlikle alınmayacağı hususunun kalın puntolarla ve tereddüde mahal vermeyecek açıklıkta vurgulandığı görülmüştür. Sınava başvuru aşamasında ve Sınava Giriş Belgesi'nin dökümü esnasında elektronik ortamda "Okudum, Anladım" onayı alınarak tüm adaylara söz konusu kuralın tebliğ edildiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla, idare tarafından kuralın önceden, şeffaf ve erişilebilir bir biçimde ilgililerin bilgisine sunulduğu ve hukuki öngörülebilirlik ilkesinin sağlandığı müşahade edilmiştir.

13. Başvuranın hakkaniyet, ölçülülük ve eğitim hakkının ihlali iddiaları incelendiğinde milyonlarca adayın katıldığı merkezi sınavlarda, adayların üst aramalarının yapılması, kimlik kontrollerinin tamamlanması ve salonlara yerleşmelerinin belli bir disiplin ve takvime bağlanmasının salt şekli bir kural olmadığı, aksine kamu yararı taşıdığı değerlendirilmektedir. Sınav binasına alım süresinin esnetilmesi veya kaldırılması halinde geç gelen adayların yaratacağı telaş ve hareketliliğin, kurallara riayet ederek zamanında salonda hazır bulunan diğer adayların dikkat ve konsantrasyonunu bozacağı, ayrıca üst araması gibi hayati güvenlik prosedürlerinin gereği gibi yapılamaması riskini doğurarak genel sınav güvenliğini ve eşit rekabet koşullarını zedeleyeceği açıktır.

14. Söz konusu kuralın, meşru bir amaca (sınav güvenliği ve düzeni) hizmet ettiği ve kuralın katı uygulanmasının adaylar arası fırsat eşitliğini korumak bakımından zorunlu (ölçülü) olduğu kanaatine varılmıştır. Nitekim yerleşik yargı içtihatları da (Ankara 3. İdare Mahkemesinin 30.05.2022 tarihli ve E: / K: sayılı, Danıştay 5. Dairesinin 13.09.2022 tarihli ve E: / K: sayılı kararları) sınav düzenini sağlamak ve kılavuzda öngörülen kuralların tüm adaylara eşit uygulanmasını temin etmek amacıyla 15 dakika kuralının hukuka uygun olduğunu kesin hükme bağlamıştır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

15. Öte yandan, idare tarafından sunulan somut olaya ilişkin [REDACTED] numaralı bina giriş kamera kayıtlarının incelenmesinde bina giriş kapısının saat 10.01 itibarıyla usulüne uygun şekilde kapatıldığı, saat 10.04'te bir adayın (başvuranın) bina girişine geldiği ve kural gereği içeri alınmayarak geri döndüğü tespit edilmiştir. Başvuran her ne kadar sınav saatinden 14 dakika önce binada olduğunu iddia etse de, kamera kayıtları ile sabit olduğu üzere başvuranın Kılavuz'da ve Sınava Giriş Belgesi'nde kesin bir dille belirtilen 10.00 sınırından sonra (10.04'te) sınav binasına intikal ettiği anlaşılmıştır.

16. Yukarıda açıklanan maddi ve hukuki gerekçeler ışığında; ÖSYM Başkanlığı tarafından tesis edilen ve başvuranın 15 dakika kuralı (saat 10.00 itibarıyla kapıların kapatılması) kapsamında sınava alınmamasına ilişkin idari işlemde, ilgili kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Yönetmelik ve Kılavuz hükümlerine, sınav güvenliği esasına ve eşitlik ilkesine aykırı herhangi bir yön bulunmadığı, idarenin eylem ve işleminin hukuka ve hakkaniyete uygun olduğu kanaat ve sonucuna varılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

17. İyi yönetim ilkelerine, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*İyi yönetim ilkeleri*" başlıklı 6'ncı maddesinde yer verilmiştir. Anılan madde hükmü uyarınca, inceleme ve araştırma kapsamında ilgili idarenin iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum veya davranışta bulunup bulunmadığı hususları da Kurum tarafından gözetilmektedir. Bu kapsamda yapılan değerlendirme neticesinde; başvurana iletilen cevaplarda "*karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi*" ilkelerine uyulmadığı tespit edildiğinden bundan sonraki işlemlerde söz konusu ilkeye uyulması gerektiği değerlendirilmiştir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

18. 6328 sayılı Kanun'un 21'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvurunun Kurumumuz tarafından reddedilmesi hâlinde, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli ret kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacak olup yetkili ve görevli mahkemelerde yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN REDDİNE**,

Kararın **BAŞVURANA** ve **ÖLÇME, SEÇME VE YERLEŞTİRME MERKEZİ BAŞKANLIĞINA** tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

Mehmet AKARCA
Kamu Başdenetçisi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.